

STRESZCZENIE DOKTORATU
DYLEMATY POLSKIEGO PATRIOTYZMU
W PERSPEKTYWIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
KS. DRA KRZYSZTOFA KOŁODZIEJCZAKA

Obrona: Wydział Nauk Historycznych i Społecznych, UKSW,
29 września 2008 r.

Promotor: ks. prof. dr hab. HENRYK SKOROWSKI, UKSW

Recenzenci: ks. prof. dr hab. WITOLD ZDANIEWICZ, UKSW
ks. dr hab. JANUSZ BALICKI, UKSW

Praca doktorska *Dylematy polskiego patriotyzmu w perspektywie integracji europejskiej* składa się z pięciu rozdziałów:

- I. Charakterystyka pojęcia polskiego patriotyzmu.
- II. Polski patriotyzm wobec różnych koncepcji integracji europejskiej.
- III. Zagrożenia polskiego patriotyzmu w integrującej się Europie.
- IV. Wpływ procesów integracyjnych na nową koncepcję patriotyzmu.
- V. Podmioty odpowiedzialne za postawy patriotyczne w integrującej się Europie.

Praca jest próbą przedstawienia kompendium wiedzy na temat Ojczyzny i patriotyzmu. Patriotyzm wyraża się w umiłowaniu ojczyzny. Na pojęcie Ojczyzny składają się trzy elementy: wspólnota narodowa, kultura tej wspólnoty oraz terytorium.

Wspólnota narodowa to społeczność osób, to naród, który kontynuuje dziedzictwo przodków w wymiarze zarówno materialnym, jak i duchowym, torując drogę przyszłości swoim następcom.

Kultura stanowi duchową więź, tworzącą naród. Kultura jest wyrazem duchowego życia narodu. Kultura jest to działalność, której celem jest rozwój ludzkiej natury, zwłaszcza w wymiarze intelektualnym, moralnym, artystycznym i religijnym. Kultura to: język danego narodu, literatura, poezja, historia (dzieje narodu), tradycja, religia, religijność, etos narodowy – zespół wartości moralnych, wzorców postępowania i innych norm społecznych, uznawany przez jakąś grupę ludzi za ideał, za wzorzec, który należy realizować.

Terytorium to element geograficzny, określany często pojęciem ziemi ojczystej, a traktowany po prostu jako dom. Jest to obszar, który w najgłębszej swej istocie jest nieodzowną dla społeczności narodowej przestrzenią jej życia i działania. Miłować Ojczyznę oznacza: miłować wspólnotę narodową, wyrażać szacunek do kultury narodowej oraz do terytorium, na którym naród żyje i spełnia się.

W pracy wskazane zostały podmioty, które są odpowiedzialne za formację postaw patriotycznych. Zaznaczona została tutaj ogromna rola rodziny w przekazywaniu postaw patriotycznych. Nie pominięto szkoły, która winna być miejscem pro-

mowania tych postaw. Podkreślono znaczenie Kościoła w kształtowaniu postaw patriotycznych. Wskazane zostały media, które, trwając w służbie społeczności narodowej, winny obok rodziny, szkoły i Kościoła wychowywać do postaw patriotycznych.

W kontekście procesów globalizacyjnych i integracyjnych, mających miejsce w Europie, ważne jest zachowanie swojej tożsamości narodowej, uszanowanie w ramach tych procesów wartości dziedzictwa własnej Ojczyzny oraz kształtowanie postaw patriotycznych.